

Fijn dat je er bent!

Zo werken deze scholen aan schoolaanwezigheid

Schoolaanwezigheid staat in onze regio op de agenda. En terecht. Maar hoe zet je het concreet neer in je school, zonder dat het een administratieve last wordt? Annemarie, Nicole en Martijn vertellen hoe zij het aanpakken.

“Zo veel mogelijk onderwijstijd geeft een stevige basis voor de verdere ontwikkeling van een kind”, zegt Annemarie de Jong, teamleider van het steunpunt van KOE in Enschede en lid van de regionale werkgroep Schoolaanwezigheid. “We zien in onze regio steeds vaker vroegtijdige schoolverlaters of jongeren die hun diploma niet halen. We weten uit onderzoek dat de schoolgang in het basisonderwijs bepalend is voor de verdere schoolcarrière. Kinderen die minder profiteren van ons basisonderwijs, hebben meer moeite op de middelbare school en vallen eerder langdurig uit.”

Een andere manier van kijken

Het begint met een andere mindset. “De focus lag altijd op afwezigheid en verzuim. Nu praten we over aanwezigheid”, zegt Martijn Kelder, directeur van SBO de Brug in Nijverdal en kartrekker van de werkgroep binnen de stichting Ieder Kind Telt. “Een paar minuten te laat werd vaak niet geregistreerd. En een bezoekje aan de tandarts als een dagdeel verzuim. Door verzuim nauwkeuriger te registreren krijgen we een beter beeld en kunnen we patronen zien.” De verschuiving in taal is ook een verschuiving in cultuur. Je kijkt anders naar de leerlingen en de gesprekken met ouders veranderen. Data-analyse helpt patronen te zien, op het niveau van de school, klas en individuele leerling. “Door met ouders in gesprek te gaan, kan zichtbaar worden waar zij in thuissituaties extra steun nodig hebben, bijvoorbeeld van jeugdverpleegkundige of maatschappelijk werk.”

De basis staat al klaar

Heel veel is al uitgewerkt. Er is een regionale visie, een kaart met afspraken met JGZ en Leerplicht en een methode om de data te analyseren. “Op bestuursniveau spraken we af waar we minimaal aan willen voldoen. Vervolgens ontwikkelt elke school een eigen visie. Daarnaast is vooral de inrichting van de administratie belangrijk”, vertelt Annemarie. Samen met ParnasSys ontwikkelden ze een oplossing waarmee je in de Parro-app snel de aan- en afwezigheid registreert. “Dat kost nauwelijks tijd in de klas”, legt kwaliteitscoördinator Nicole Rexwinkel van basisschool Bonifatius in Enschede uit. Samen met Annemarie ondersteunt ze scholen binnen stichting KOE die starten met schoolaanwezigheid.

Zo werken deze scholen aan schoolaanwezigheid

Ouders bellen weer en vertellen meer

Schoolaanwezigheid kun je zo breed maken als je wil. “Binnen ons bestuur willen we het vooral praktisch houden. Eenvoudig registreren, goede ondersteuning met bijvoorbeeld voorbeeldbrieven voor ouders, en transparante communiceren rondom de Regionale Schoolaanwezigheidskaart”, legt Martijn uit. Het delen van de schoolaanwezigheidskaart met ouders had al direct effect. “Ouders vinden het positief dat we hun kind graag zo veel mogelijk op school zien.” Ook bij ouders speelt bewustwording een rol en kunnen kleine dingen al een verschil maken. “Ziekmelden via de Parro-app doen we niet meer. Doordat ouders moeten bellen, is de drempel hoger, waardoor ze ook kritisch kijken of het kind écht ziek is.”

5x2 minuten te laat is een patroon

“Sommige kinderen denk je iedere dag op school te zien, maar blijken uit analyse blijkt dat ze door ‘ziek zijn’ regelmatig een dagdeel missen. Dan ga je onderbouwd het gesprek met ouders én de leerling aan”, illustreert Martijn. Het instrument is niet bedoeld om met de vinger te wijzen naar ouders, maar juist om eerder met elkaar in gesprek te komen. Om een gezin goed te helpen, werken ze nauw samen met leerplichtambtenaren en JGZ, zodat zij ouders preventief kunnen steunen. Ook in de klas besteden ze aandacht aan het onderwerp. “Kinderen leren hierdoor bijvoorbeeld dat op tijd komen belangrijk is en dat je je niet zomaar ziekmeldt. Dat komt later ook van pas.”

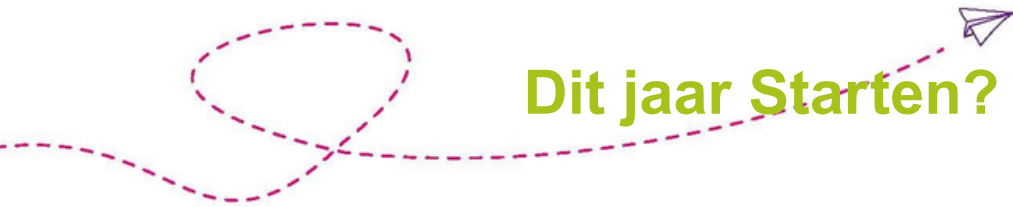
‘Wat fijn dat je er bent’

Nicole haalt verschillende inzichten uit de data. “Je kunt bijvoorbeeld ook terugkijken of er vaak kinderen ziek zijn in februari en afwegen of toetsen afnemen in die maand dan efficient is.” Maar schoolaanwezigheid gaat verder dan registreren. Het raakt het pedagogisch klimaat, de regelmaat, het ritme en de structuur in je school. “We hebben bewust aandacht voor elk kind. Bij binnenkomst elke leerling welkom heten bijvoorbeeld. Dat gevoel van veiligheid is voor ons de kern en daar werken we voortdurend aan.”

Nog niet gestart? Je hoeft het niet alleen te doen

Op De Brug en de Bonifatius staat de basis stevig. Ook andere scholen binnen de twee besturen zijn gestart. Maar niet elk bestuur of school binnen de regio is al zover. “Wat hen tegenhoudt? Ik weet het niet”, zegt Martijn. “Misschien toch de tijd? Of misschien lijkt het ingewikkeld?” Annemarie is duidelijk: “Na het opzetten kost het nauwelijks extra tijd, en die eerste investering is het zeker waard! Heb je vragen of wil je weten hoe anderen het aanpakten? Annemarie en Martijn helpen je graag op weg.”

Dit jaar Starten?

Wil je dit jaar starten? Dit zijn de eerste stappen

- Volg een kennisdag schoolaanwezigheid.
- Vertaal de regionale visie naar een schoolvisie en gebruik de schoolaanwezigheidskaart.
- Zorg voor eenvoudige registratie van aan- en afwezigheid.
- Doe een nulmeting en spreek af wat je wil bereiken
- Betrek je team, MR, OR en ouders

Kennisdagen in 2026 en 2027

Voor nieuwe besturen en scholen zijn twee kennisdagen gepland: donderdag 29 oktober 2026 van 09.00 tot 15.00 uur en dinsdag 13 april 2027 van 09.00 tot 15.00 uur. Meer informatie via Kristel Schellings (SWV Twente Oost PO) of Karin van de Vegte (SWV Twente Noord PO)

Meer weten?

Martijn Kelder: m.kelder@iederkindtelt.nl

Annemarie de Jong: a.dejong@skoe.nl

‘Handige links:

Schoolaanwezigheidskaart

https://www.twentsebelofte.nl/wp-content/uploads/2026/08/Regionale-schoolaanwezigheidskaart_2026-1.pdf

Twentse aanpak schoolaanwezigheid

<https://www.twentsebelofte.nl/wp-content/uploads/2026/07/Twentse-aanpak-schoolaanwezigheid.pdf>

Aan de slag met schoolaanwezigheid

<https://www.twentsebelofte.nl/verder-lezen-over-schoolaanwezigheid/>

Steunpunt passend onderwijs

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/publicatie-aan-de-slag-met-schoolaanwezigheid/>

